

Raadsinformatiebrief Waterplanten Randmeren

Onderwerp: Waterplanten Randmeren, terugblik 2019 en vooruitblik 2020

Aanpak waterplanten

Gemeente Huizen werkt als 1 van de 16 randmeergemeenten samen in de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren. Een deel van het jaarlijks budget van Gastvrije Randmeren gaat naar één van de hoofdtaken van de coöperatie: beheer van het recreatief vaar- en zwemwater door in het zomerseizoen waterplanten te maaien. Het maaibudget wordt zo effectief mogelijk ingezet. Door gemaaide delen aan te laten sluiten aan diepere gebieden worden op het Gooimeer, Eemmeer, Wolderwijd en Veluwemeer vaargebieden gerealiseerd waar min of meer waterplantvrij gevaren kan worden.

Pilot 2x maaien was extra inzet 2019

In 2019 is de maximale ruimte in de natuurbeschermingswetvergunning benut en is een pilot gedraaid waarbij een aantal locaties op het Gooimeer, Eemmeer en Wolderwijd 2x zijn gemaaid (de vergunde 1x maaien per seizoen plus 1 x extra vanwege warm voorseizoen). Doel van de pilot was om aangewezen vaargebieden van mei tot en met oktober continu bevaarbaar te houden en te kijken of de nagroei na de tweede keer maaien zo beperkt zou zijn dat er aansluitend gevaren kon worden in het naseizoen.

862 voetbalvelden waterplanten gemaaid

Vanaf 3 juni is er in 10 weken een oppervlakte van 575 hectare waterplanten gemaaid, waarvan 230 hectare 2x is gemaaid. Ervan uitgaande dat 1 ha vergelijkbaar is met 1,5 voetbalveld is er dus een oppervlakte gemaaid van 862,5 voetbalvelden. Gebruikers en omliggende havens bleven via een wekelijkse nieuwsbrief en via de website op de hoogte van de vorderingen.

De groei van de waterplanten ging gelijk op met het weer: in de warme periodes groeiden de planten het hardst. Het Wolderwijd en Veluwemeer waren na het maaien redelijk tot goed bevaarbaar. Op het Gooi- en Eemmeer was de groei van de planten explosief en was er sprake van snelle nagroei. Hierdoor groeiden bepaalde gebieden zelfs tijdens het 2x maaien opnieuw dicht en waren ze moeilijk begaanbaar. De pilot 2x maaien had dus niet het gewenste resultaat.

Van beheer naar inrichting

Op het Gooi- en Eemmeer blijkt maaien steeds minder soelaas te bieden door de ondiepte van het water (tussen 1.60 en 2.80 meter) in combinatie met de snelle (her)groei van de planten. Hierdoor is het vaargebied binnen enkele weken weer dichtgegroeid. Bovendien is in de afgelopen 3 jaar de dichtheid van het fonteinkruid toegenomen naar 75 tot 100% (tegen ca. 15-25% in 2015).

In het algemeen kan gezegd worden dat voor recreatief varen met sloepen, botters, jachtjes en motorschepen het maaien van waterplanten zou kunnen zorgen voor redelijk begaanbaar vaarwater, maar dat de betrouwbaarheid van het gemaaide gebied afneemt nu de dichtheid van de plantengroei zo exponentieel is toegenomen. Extra toegekend maaibudget van leden en Provincie Flevoland is waardevol en draagt bij, maar biedt slechts tijdelijk verlichting.

Het is duidelijk dat maaien alleen niet voldoende is en dat er vervolgstappen nodig zijn voor een structurele aanpak. Er is extra inspanning nodig in de vorm van onderzoek en pilots om uit te vinden wat er qua inrichting nodig is om het recreatieprobleem structureel aan te pakken.

Daarin staat de coöperatie niet alleen. De problematiek is onderwerp van een landelijke werkgroep 'Waterplanten Zuidelijk IJsselmeergebied' en speelt in de hele Zuidelijke regio. Op 6 december jl. tekenden Provincies, Rijk, 16 gemeenten verenigd in Gastvrije Randmeren, Almere, Hoorn en waterrecreatiepartners daartoe een samenwerkingsovereenkomst voor uitwerking van lange termijn oplossingen. De coöperatie heeft vanwege haar expertise op dit gebied een voorbeeldfunctie en voortrekkersrol.

Wat is de aanpak – behalve blijven maaien - in 2020?

Het is nu nodig om pilots te ontwikkelen en uit te voeren voor verdiepingen, beroering van de bodem of verwijdering van planten met wortel en al. Deze pilots zijn (zeer) beperkt van schaalgrootte. De leden van Gastvrije Randmeren hebben in de ledenvergadering van 15 november jl. budget beschikbaar gesteld om een watersysteemanalyse uit te kunnen voeren. Aan de hand daarvan kunnen in samenwerking met professionele partijen en de waterbeheerder pilots voor inrichting - zoals verdieping of bewerken van bodem of planten - worden vormgegeven, uitgevoerd en gemonitord. Daarnaast kan hieraan een verdiegingsplan en recreatieve vaargeul worden getoetst, mede met behulp van twee subsidies uit Flevoland en Noord-Holland van elk € 30.000.

Uiterste zorgvuldigheid voor de natuurwaarden staat daarbij centraal, de watersysteemanalyse komt voort uit de natuurwetgeving in het gebied. De kennis die in de voorgaande aanpak wordt opgedaan wordt gedeeld met de partners van de Landelijke Werkgroep Waterplanten Zuidelijk IJsselmeergebied en kan daardoor versnellend werken en een vliegwiel creëren voor ontwikkeling van een structurele aanpak in nieuwe inrichting die goed is voor natuur en recreatie. Met gemeenten en provincies zal gezocht moeten worden naar een investeringsprogramma voor deze structurele aanpak.

Samenwerken aan kwaliteit

Meer weten over het belang van Gastvrije Randmeren voor uw gemeente?
Wethouder Marlous Verbeek kan u er meer over vertellen. Ook kunt u Rita Braam, directeur Gastvrije Randmeren, eens uitnodigen voor een presentatie.

Wilt u persoonlijk op de hoogte worden gehouden van de manier waarop uw gemeente met Gastvrije Randmeren bijdraagt aan recreatief beheer en kwaliteitsverbetering?

Meldt u zich dan aan voor onze nieuwsbrief via info@gastvrijerlandmeren.nl

Vanaf 2020 starten wij een [projectpagina aanpak waterplanten op www.gastvrijerlandmeren.nl](http://www.gastvrijerlandmeren.nl)

Bijlagen:

Samenwerkingsovereenkomst waterplanten in het zuidelijk IJsselmeergebied (SOK) inclusief stemverklaringen bestuur en leden Gastvrije Randmeren

Samenwerkingsovereenkomst waterplanten in het zuidelijk IJsselmeergebied

De ondergetekenden:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland, handelende als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de provincie Noord-Holland, ten deze vertegenwoordigd door de heer C.J. Loggen, hierna te noemen "de provincie Noord-Holland"

Gedeputeerde Staten van de Provincie Flevoland, handelende als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de provincie Flevoland, ten deze vertegenwoordigd door de heer J.A. Fackeldey, hierna te noemen "de provincie Flevoland"

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat, handelende als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, mevrouw C. van Nieuwenhuizen Wijbenga, hierna te noemen "het Rijk"

Het dagelijks bestuur van de Coöperatie Gastvrije Randmeren, handelende als vertegenwoordiger van de coöperatieve vereniging Gastvrije Randmeren, ten deze vertegenwoordigd door de heer E.J. de Jonge, hierna te noemen "de coöperatie Gastvrije Randmeren"

Het dagelijks bestuur van het Watersportverbond, handelende als vertegenwoordiger van het Watersportverbond, ten deze vertegenwoordigd door de heer P. van Arkel, hierna te noemen "Watersportverbond"

Het dagelijks bestuur van Hiswa Vereniging, handelende als vertegenwoordiger van Hiswa Vereniging, ten deze vertegenwoordigd door de heer G. Dijks, hierna te noemen "Hiswa Vereniging"

Het dagelijks bestuur van Sportvisserij Nederland, handelende als vertegenwoordiger van Sportvisserij Nederland, ten deze vertegenwoordigd door de heer J.J.A. Bongers, hierna te noemen "Sportvisserij Nederland"

Het dagelijks bestuur van Nederlandse Vereniging van Toerzeilers, mede namens Netwerk Waterrecreatie handelende als vertegenwoordiger van Nederlandse Vereniging van Toerzeilers, mede namens Netwerk Waterrecreatie, ten deze vertegenwoordigd door de heer J.T. Pronk, hierna te noemen "Nederlandse Vereniging van Toerzeilers, mede namens Netwerk Waterrecreatie"

Het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Almere handelende als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de gemeente Almere, ten deze vertegenwoordigd door mevrouw H. van Garderen, hierna te noemen "de gemeente Almere"

Het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Hoorn handelende als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de gemeente Hoorn, ten deze vertegenwoordigd door de heer A. Helling, hierna te noemen "de gemeente Hoorn"

Gezamenlijk te noemen: "partijen"

Overwegende dat:

- Waterplanten bijdragen aan een toekomstbestendig ecologisch systeem en een goede waterkwaliteit, maar tevens overlast geven voor de waterrecreatie mogelijkheden buiten de vaargeulen;
- Met de toegenomen waterkwaliteit in het zuidelijke deel van het IJsselmeergebied de overlast zich meer manifesteert en leidt tot maatschappelijke en economische schade;
- De waterplantengroei problemen veroorzaakt voor de hulpdiensten te water;
- Het zuidelijke deel van het IJsselmeergebied bestaat uit het Markermeer, IJmeer en de Randmeren (inclusief het Keteldiep);
- De waterrecreatiesector het probleem voor de waterrecreanten en de waterrecreatie-sector heeft geagendeerd;
- In overleg met de regio op 5 april 2017 het ministerie van I&W heeft aangegeven te willen bijdragen aan een oplossing voor die overlast en de regio heeft uitgenodigd om een aanbod te doen voor een duurzame oplossing;
- De regio bestaande uit provincies Noord-Holland, Flevoland, Overijssel en Gelderland, de gemeenten Almere, Amsterdam, Blaricum, Bunschoten, Drechterland, Dronten, Edam-Volendam, Eemnes, Elburg, Enkhuizen, Ermelo, Gooise Meren, Harderwijk, Hoorn, Huizen, Nijkerk, Nunspeet, Kampen, Stedebroec, Waterland en Zeewolde, Coöperatie Gastvrije Randmeren, de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied en de waterrecreatiesector: Hiswa vereniging, Watersportverbond, Sportvisserij Nederland, de Toerzeilers, de Recron, KNRB en de Nederlandse Kitesurf Vereniging dit aanbod heeft gedaan in de brief aan het ministerie van I&W van 29 maart 2018 (zie bijlage 1);
- Regionale overheden in het regionaal aanbod aan het Rijk extra financiering hebben geregeld naast hun bestaande financiering voor de komende 4 jaar voor het maaien van het vaargebied;
- De provincie Flevoland bovenop haar bijdrage in het regionale aanbod extra financiering heeft geregeld voor de komende 4 jaar;
- In overleg op 5 juni 2018 tussen Provincie Noord-Holland, Watersportverbond, ministerie van I&W/DCWB en RWS afspraken zijn gemaakt die zijn vastgelegd in de reactie van 26 juni 2018 van het ministerie van I&W aan de provincie Noord-Holland (zie bijlage 2).

Partijen komen overeen:

- Gezamenlijk de komende 5 jaar een structurele oplossing te zoeken voor de waterplantenproblematiek in het zuidelijk IJsselmeergebied waarbij de belangen van natuur en waterrecreatie in balans zijn.
- Het als een gezamenlijke opdracht te zien om voor de langere termijn een concreet plan te ontwikkelen waarbij de balans tussen natuur en waterrecreatie geborgd is. Vertrekpunt is te komen tot een plan voor het (op specifieke plekken) verdiepen van de bodem en de benodigde financiering hiervoor te zoeken.
- Zich in te spannen om meekoppelkansen (realisatiemogelijkheden inclusief financiering) te zoeken voor het hierboven genoemde verdiepen van de bodem.
- In de tussenliggende jaren 2019-2022 daarvoor tijdelijke samenhangende maatregelen te nemen voor een nieuwe inrichting van het recreatief vaargebied in de vorm van markeren, maaien en communicatie om het recreatief gebruik zo goed mogelijk te faciliteren.
- Een werkgroep Waterplanten zuidelijk IJsselmeergebied op te richten om samen te werken aan de korte en lange termijnoplossingen onder meer door gezamenlijke communicatie en praktijkonderzoek.
- Vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid van hun organisatie een bijdrage te leveren aan de oplossing van de problematiek en daarvoor kennis en expertise, menskracht en waar mogelijk middelen beschikbaar te stellen voor de werkgroep en voor de activiteiten die hieruit voortvloeien.

Samenwerking in werkgroep waterplanten zuidelijk IJsselmeergebied

- Provincie Noord-Holland verzorgt het voorzitterschap van de werkgroep en de secretariële ondersteuning voor de looptijd van deze overeenkomst.
- Het doel van de werkgroep is het uitvoeren en coördineren van bovenstaande afspraken en in het bijzonder het vinden van een structurele oplossing voor de waterplantenproblematiek in het zuidelijke deel van het IJsselmeergebied waar de waterrecreatie(sectoer) last van heeft in balans met de natuurbelangen in het gebied en de functie van waterplanten voor de waterkwaliteit.
- Er wordt een actieve deelname gevraagd van alle partijen. Personele inzet van organisaties is voor eigen rekening.
- Voor kosten voor bijv. praktijkproef of onderzoek is geen gezamenlijk budget, partners zoeken voor specifieke voorstellen naar (financiële) oplossingen binnen hun organisaties.
- Alle partijen zitten gelijkwaardig aan tafel. Betrokken partijen blijven verantwoordelijk voor de eigen taken en bevoegdheden.

- De werkgroep valt in principe onder de stuurgroep Markermeer IJmeer (genoegzaam bekend), maar heeft een bredere reikwijdte omdat deze ook de Randmeren omvat. Het bestuur van Gastvrije Randmeren maakt daarom een werkafspraken met stuurgroep Markermeer IJmeer over rol en stem inzake onderwerpen uit deze overeenkomst. De werkgroep kan ook worden geagendeerd voor het Bestuurlijk Platform IJsselmeergebied Integraal (Agenda IJsselmeergebied 2050).
- De samenwerking en de voortgang ten aanzien van de beoogde doelen van de werkgroep halfjaarlijks in de werkgroep te evalueren. Bij deze evaluatiemomenten zal bezien worden of de in de werkgroep door de deelnemers gemaakte afspraken worden nagekomen. Mocht uit de evaluaties volgen dat er een reëel risico bestaat op het niet halen van de overeengekomen doelen dan zullen partijen binnen een passende termijn in overleg treden om de gevolgen en eventuele maatregelen van een dergelijke situatie met elkaar te bespreken en verdere afspraken gericht op het bereiken van de doelen te maken.

Afspraken tussen Rijk en Regionale overheden (markering)

- Voor het aanleggen van markering worden nadere afspraken gemaakt tussen Rijkswaterstaat Midden Nederland en de opdrachtgever voor de markering.
- Hiervoor is door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een éénmalige bijdrage van in totaal € 125.000 voor vijf jaar toegezegd (zie bijlage 2).

Afspraken tussen Regionale overheden en waterrecreatie sector (organisatie maaien in Markermeer IJmeer)

- Analooq aan de I&M pilot (2014-2016) in de Randmeren wordt ingezet op een zelfde model dat invulling geeft aan een duurzaam zelfredzaam samenwerkingsverband in het Markermeer IJmeergebied. Op basis van de pilot is de conclusie dat dit model voor gemeenten en de waterrecreatiesector goed functioneert.
- Het Watersportverbond en de HISWA Vereniging hebben een Stichting opgericht voor de organisatie van het maaien op het Markermeer IJmeer: Stichting maaien waterplanten IJmeer Markermeer.
- Partijen zoeken gezamenlijk de meest optimale vorm voor het opdrachtgeverschap voor deze Stichting maaien waterplanten IJmeer Markermeer.
- De toegezegde extra bijdragen in het regionale aanbod van 29 maart 2018 vanuit de regio (zie bijlage 1) zijn € 1.258.600 voor de periode van 5 jaar naast de bestaande bijdrage van gemeenten van € 1.160.000 (totaal € 2.418.600).

Financiële paragraaf

- In het regionale aanbod van 29 maart 2018 zijn vanuit de regio extra financiële bijdragen van maximaal € 1.258.600 toegezegd voor diverse activiteiten (zie bijlage 1) naast de bestaande bijdrage van gemeenten van € 1.160.000 (totaal € 2.418.600).
- De provincie Flevoland heeft aanvullend op de toegezegde financiële bijdrage in het regionale aanbod een bedrag van € 50.000 voor 2018 en jaarlijks € 180.000 voor de jaren 2019 tot en met 2022 toegezegd.
- Voor het aanleggen van markering is van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een éénmalige bijdrage van in totaal € 125.000 voor vijf jaar toegezegd (zie bijlage 2).*

Overige bepalingen

Wijziging

- Elke partij kan de andere partijen schriftelijk verzoeken de overeenkomst te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle partijen.
- Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een partij de wens daartoe aan de andere partijen schriftelijk heeft meegedeeld.
- De wijziging en de verklaringen tot instemming worden als bijlage aan de overeenkomst gehecht.

Afdwingbaarheid en geschillen

- Deze overeenkomst is niet in rechte afdwingbaar. Dit is om onze samenwerking te benadrukken op basis van bestuurlijke afspraken.
- Er is sprake van een geschil indien één van de partijen daarvan schriftelijk en gemotiveerd melding maakt aan de andere partijen, waarna de partijen binnen 30 werkdagen na een zodanige melding eerst met elkaar in overleg treden om te bezien of in der minne een oplossing van het geschil kan worden gevonden.
- Indien het minnelijk overleg niet binnen 3 maanden leidt tot een oplossing van het geschil kunnen partijen deze overeenkomst beëindigen met inachtneming van hetgeen gesteld is over beëindiging.

Opzegging/beëindiging

- Elke partij kan de overeenkomst met inachtneming van een opzegtermijn van 6 weken schriftelijk opzeggen. Indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze overeenkomst billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. Onder een zodanige verandering van omstandigheden wordt begrepen door een der partijen bestuurlijk vastgestelde bezuinigingen dan wel het niet goedkeuren van een begroting of begrotingsonderdeel ten laste waarvan een financiële bijdrage wordt verstrekt. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.

* Het ministerie zal zich inzetten om via meekoppelkansen bij te dragen aan een mogelijke structurele oplossing voor de waterplantenproblematiek. Specifiek voor de aanpak van de waterplantenproblematiek zullen vanuit het ministerie geen financiële middelen beschikbaar worden gesteld.

- Wanneer een partij de overeenkomst opzegt, blijft de overeenkomst voor de overige partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
- Ingeval van beëindiging van de overeenkomst krachtens opzegging is geen van de partijen jegens een andere partij schadelijkt.

Slotbepalingen

Inwerkingtreding en looptijd

- Deze overeenkomst treedt in werking op de dag waarop zij door alle partijen is ondertekend en eindigt op 29 maart 2023.

Publicatie in Staatscourant

- Binnen 3 weken na ondertekening van deze overeenkomst wordt de tekst daarvan door het Rijk gepubliceerd in de Staatscourant.
- Bovenstaande geldt ook voor wijzigingen in de overeenkomst.
- Van opzeggen of ontbinden wordt door het Rijk melding gemaakt in de Staatscourant.

Bijlagen

De volgende bij deze overeenkomst behorende bijlagen maken integraal onderdeel uit van de overeenkomst:

- Bijlage 1: regionale aanbod van 29 maart 2018
- Bijlage 2: reactiebrief van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat aan de provincie Noord-Holland van 26 juni 2018

ALDUS OVEREENGEKOMEN EN IN TIENVOUD GETEKEND,

te Lelystad op 6 december 2019

110

Dhr. J.J.A. Bongers,
Sportvisserij Nederland

Dhr. drs. J.T. Pronk
Nederlandse Vereniging van
Toerzeilers

Mw. H. van Garderen
Gemeente Almere

Dhr. A. Helling
Gemeente Hoorn

Dhr. C.J. Loggen,
gedeputeerde
Provincie Noord-Holland

Dhr. J.A. Fackeldey,
gedeputeerde
Provincie Flevoland

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze
Directeur-Generaal Water en Bodem,
namens deze,

Directeur Waterveiligheid, Klimaatadaptatie en Bestuur,
Dhr. drs. T. Livius MPA,
Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat

Dhr. E.J. de Jonge,
bestuursvoorzitter
Coöperatie Gastvrije Randmeren

Dhr. P. van Arkel
Watersportverbond

Dhr. G. Dijks
directeur
HISWA Vereniging

Stemverklaring Egge Jan de Jonge –
bestuursvoorzitter coöperatie Gastvrije Randmeren
behorend bij 'Samenwerkingsovereenkomst waterplanten in het zuidelijk IJsselmeergebied'

- namens de gebiedscoöperatie richting de toekomst-

Sinds 2015 zetten Gastvrije Randmeren en provincie Noord-Holland zich gezamenlijk in voor een structurele oplossing voor de waterplantenoverlast. We hebben daarvoor samen gesprekken gevoerd in Den Haag en met de hier aanwezige waterpartners de voorbereiding gedaan van het regionale aanbod. Vandaag staan we op het punt om als hele regio van het Zuidelijke IJsselmeergebied, waaronder dus ook de Randmeren, handen en voeten te geven aan ons voorstel en daarvoor ook in samenwerking met landelijke partners aan de slag te gaan. Onze handtekening van Gastvrije Randmeren staat voor samen werken aan een sterke regio voor waterrecreatie in deze mooie natuur. Dat vertrouwen leidde in het verleden tot omvangrijke investeringen, ook van het Rijk, in ons gebied. Daarmee is dit relatief jonge gebied, sinds 1976 afgesloten met de Houtribdijk, nog lang niet af en staan we opnieuw voor een opgave in gebiedsinrichting en bijpassend beheer. Dat is de intentie waarmee Gastvrije Randmeren deze samenwerkingsovereenkomst ondertekent, zodat we komen tot oplossingen en een nieuw integraal investeringsprogramma met publieke én private partners.

Stemverklaring Arjan Klein –
wethouder gemeente Elburg

- namens de lidgemeenten vanuit het hier & nu-

Het vergezicht voor een structurele oplossing is wat wij als leden van Gastvrije Randmeren allemaal omarmen. En dat we dat alleen samen kunnen, daarvan zijn wij als 16 leden al heel lang van overtuigd. Toch moet ons iets van het hart, nu we de samenwerkingsovereenkomst aangaan, waarin een voetnoot van onze, en dus ook mijn, Minister is opgenomen. Onze havens in de voormalige Zuiderzee zijn nog steeds onderdeel van onze identiteit en varen is voor een groot deel van het Zuidelijk IJsselmeergebied een 'manier van leven'. Kijk naar de Amsterdamse grachten, naar Hoorn, Huizen, Spakenburg of Elburg, wij zijn een zeevarend volk.

De voetnoot van de Minister zien we graag als een tijdelijke zandbank die met hoogwater weg ebt. Het kompas symboliseert de kracht van het Oude & Nieuwe Land mét het omliggende Rijkswater, waarvan onze Minister en ons hele Kabinet integraal onderdeel zijn. Wij als havens aan de Randmeren willen zo snel mogelijk nieuwe inrichting van de natuur, zodat we weer kunnen varen en we vragen de Minister om daaraan al het mogelijke te doen.

Op 6 december 2019 bij ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst waterplanten in het zuidelijk IJsselmeergebied' aangeboden aan de directeur van het ministerie van I&W, dhr. Titus Livius directeur Water, Klimaat en Bestuur.

Stemverklaringen bestuursvoorzitter E.J. de Jonge & wethouder Arjan Klein
behorend bij de Samenwerkingsovereenkomst waterplanten in het zuidelijk IJsselmeergebied